

FFI Forsvarets
forskningsinstitutt

23/00843

FFI-RAPPORT

Kinesiske private sikkerhetsfirmaer i utlandet

– et verktøy for å realisere Xi Jinpings mål om
«helhetlig nasjonal sikkerhet»?

Stig Stenslie
Ragnhild E. Siedler

Kinesiske private sikkerhetsfirmaer i utlandet – et verktøy for å realisere Xi Jinpings mål om «helhetlig nasjonal sikkerhet»?

Stig Stenslie
Ragnhild E. Siedler

Emneord

Kina
Sikkerhetspolitikk
Private militære selskap

FFI-rapport

23/00843

Prosjektnummer

1553

Elektronisk ISBN

978-82-464-3473-5

Engelsk tittel

Chinese Private Security Firms Abroad: A New Lever to Realize Xi Jinping's Demand for 'Comprehensive National Security'?

Godkjenner

Alf-Christian Hennum, *forskningsleder*
Sigurd Glærum, *forskningsdirektør*

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Opphavsrett

© Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Publikasjonen kan siteres fritt mot kildehenvisning.

Sammendrag

Kinesiske private sikkerhetsselskaper vil trolig i økende grad bli brukt av Beijing som et virkemiddel for å sikre kinesiske interesser i utlandet. Kina har siden 1980-tallet hatt en raskt voksende innenlandsk privat sikkerhetsindustri, og på 2000-tallet har flere kinesiske sikkerhetsselskaper etablert virksomheter i utlandet. Disse selskapene bidrar særlig til å beskytte kinesiske økonomiske virksomheter som opererer i ustabile land og regioner. Behovet for beskyttelse har vokst i takt med økte kinesiske investeringer i utlandet, som særlig har skutt fart etter at Xi Jinping i 2013 lanserte omfattende investeringsprosjekter under paraplybetegnelsen «The Belt and Road Initiative» (BRI). Til tross for pågående storstilt militær modernisering og opprustning, er det et gap mellom Xis mål om «helhetlig nasjonal sikkerhet» og evnen til å beskytte kinesiske interesser i utlandet gjennom Folkets frigjøringshær. For det kinesiske lederskapet vil det være nærliggende å se til private sikkerhetsselskaper for å bøte på dette gapet.

Andre stormakter har allerede inkludert private sikkerhetsselskaper i sin utenrikspolitiske verktøykasse. Mens det finnes liten kunnskap om kinesiske sikkerhetsselskaper, har USA fått mye oppmerksomhet for sin kontroversielle bruk selskaper som Blackwater i konfliktområder som Afghanistan og Irak tidlig på 2000-tallet. I de seneste årene har også russiske selskaper som Wagner Group fått mye oppmerksomhet for sin virksomhet i Afrika, Syria og – ikke minst – Ukraina.

Denne rapporten redegjør for Xis stadig større vektlegging av sikkerhet, og det siste tilskuddet om å ivareta «sikkerhet for kinesiske interesser i utlandet» og knytter denne utviklingen til fremveksten av sikkerhetsselskaper. Selv om kinesiske sikkerhetsselskaper per i dag er færre i antall, har mindre erfaring enn vestlige og russiske selskaper og er underlagt strengere legale restriksjoner, har Beijing mulighet til å fatte grep for raskt å styrke selskapenes profesjonalitet og utvide deres spillerom. Selskapene kan kontrolleres av myndighetene da de er underlagt kinesisk lovgivning som sier at alle aktører og individer i utlandet ved behov skal understøtte interessene til styresmaktene. Hvorvidt Kina velger å anvende selskapene etter modell fra USA eller Russland, eller finner sin egen vei, vil få betydning for norske og alliertes sikkerhetsinteresser, og understreker hvorfor kunnskap om dette fenomenet er viktig for norske myndigheter.

Summary

Beijing will probably increase the use of Chinese private security companies as a means of securing Chinese interests abroad. Since the 1980s, China has experienced a rapid growth in the domestic security industry, and many Chinese security companies established businesses abroad during the 2000s. These companies primarily contribute with protection of Chinese economic activities that operate in unstable countries and regions. The need for protection has increased in parallel with increasing Chinese investments abroad, and especially as a result of Xi Jinping's announcement of the comprehensive infrastructure investment projects "Belt and Road Initiative" in 2013. Despite ongoing military modernisation programs at large scale, there is a gap between Xi's "Comprehensive National Security" objective and People's Liberation Army's ability to protect Chinese interests abroad. Chinese Private Security Companies may be a favourable tool to solve this shortfall.

Other great powers have already included private security companies in their foreign policy toolbox. While knowledge on Chinese security companies is scarce, the United States' controversial approach to commercial companies like Blackwater in Afghanistan and Iraq at the early 2000s has gained a lot of attention. In recent years, Russian companies such as the Wagner Group have also received much attention for their operations in Africa, Syria and – not least – Ukraine.

This report describes Xi's increasingly emphasis on security and the recent requirement of achieving "security of Chinese interests abroad" as we tie this development to the emergence of security companies. Although Chinese security companies are currently fewer in number, have less experience than Western and Russian companies, and are subject to stricter legal restrictions, Beijing has the opportunity to take steps to quickly strengthen the companies' professionalism and expand their leeway. Due to extraterritorial legislation compelling every individual and entity to support Chinese authorities on demand, we argue that Chinese authorities may control security companies abroad. Whether China decides to apply security companies in line with the US or Russian approaches, or to develop its unique model, may influence Norwegian and our allies' security interests. Consequently, knowledge of this phenomenon is important for Norwegian decision makers.

Innhold

Sammendrag	3
Summary	4
Innhold	5
Forord	6
1 Innledning	7
1.1 Private sikkerhetselskaper som utenrikspolitisk verktøy	7
1.2 Metode og struktur	8
2 Xi Jinpings mål om «helhetlig nasjonal sikkerhet»	9
3 Kinesiske private sikkerhetselskapers fremvekst og ekspansjon i utlandet	13
3.1 Begynnelsen	13
3.2 Internasjonalisering	14
4 Selskapenes operasjoner og profesjonalitet	16
4.1 Bevæpning	16
4.2 Avhengighet av lokale aktører	18
4.3 Typer tjenester	18
4.4 Kvalitet	19
5 Selskapenes tilknytning til den kinesiske partistaten	20
5.1 Ikke så private	21
5.2 Lovgivning	22
6 Et nytt verktøy for Kinas «helhetlige nasjonale sikkerhet»?	23
Vedlegg A Oversikt over kinesiske private sikkerhetselskaper	26
Referanser	29

Forord

Denne rapporten er en del av den nyetablerte forskningsaktiviteten innenfor FFI-prosjekt 1553 «Globale trender og militære operasjoner III», som undersøker implikasjonene av Kinas stadig mer globale tilstedeværelse for norsk sikkerhet og våre væpnede styrker.

Vi ønsker å takke Vemund Breen Haugen, som var sommerstudent ved FFI i 2022, for hjelp med å finne og systematisere kilder, Kjersti Anne Glover Litleskare og Marte Kjær Galtung ved Etterretningsskolen for hjelp med å oversette kinesiske kilder, og våre kollegaer ved FFI Tor Bukkvoll, Alf Christian Hennem, Tore Nyhamar, Sigurd Glærum, samt Bjørn Grønning ved Etterretningsskolen, for meget verdifulle diskusjoner og innspill. Vi takker også Ida K. Grefslie og Kathinka L.R. Bratberg ved FFI for nyttige bidrag under ferdigstillingen av rapporten. Eventuelle feil er forfatterens ansvar alene.

Kjeller, 11. april 2023

Stig Stenslie

Ragnhild E. Siedler

---

1 Innledning

Under Det kinesiske kommunistpartiets viktige 20. partikongress i oktober 2022, likestilte Xi Jinping betydningen av sikkerhet med økonomisk utvikling for Kinas fremvekst. Kongressen, som er Kinas øverste politiske institusjon, avholdes hver femte høst. Det er under disse kongressene nye ledere utpekes og grunnloven til Kinas kommunistparti justeres for å gi plass til nye ideologiske initiativ. Følgelig har disse begivenhetene enhver Kina-observatørs fulle oppmerksomhet. Xi understrekte behovet for «helhetlig nasjonal sikkerhet», det vil si beskyttelse mot enhver trussel mot Kinas utvikling og partiets overlevelse, både innenlands og utenlands. Etersom Kina utvider sitt internasjonale engasjement, særlig gjennom økonomiske investeringer, fortsetter landet å utvikle den militære evnen til å sikre oversjøiske interesser. Men til tross for storstilt militær modernisering og opprusting, er det et betydelig gap mellom Kinas interesser i utlandet og evnen til å beskytte disse gjennom Folkets frigjøringshær.

I skyggen av den militære moderniseringen har det vokst frem en industri bestående av private sikkerhetsselskaper. Denne sektoren vokste frem internt i Kina i kjølvannet av den økonomiske liberaliseringen tidlig på 1980-tallet, og flere kinesiske sikkerhetsselskaper etablerte seg i utlandet på 2000-tallet. Disse bidrar til å beskytte kinesiske interesser i ustabile land og regioner. Minst 30 selskaper opererer i dag i utlandet, i Sentral-Asia, Sørøst-Asia, Midtøsten og Afrika. Behovet for beskyttelse har vokst i takt med økte kinesiske investeringer i utlandet. Disse har skutt fart etter at Xi Jinping i 2013 lanserte det ambisiøse investeringsprosjektet «The Belt and Road Initiative» (BRI).

Under Xi Jinping har det også vært et tydelig brudd med den forsiktige utenrikspolitiske kursen i sin tid staket ut av Deng Xiaoping, oppsummert i mantraet om «å holde hodet lavt». Vi ser nå et Kina som fører en stadig mer selvhevdende og mer risikovillig utenrikspolitikk. Den utenrikspolitiske kursendringen, i kombinasjon med den storstilte satsingen på oppbygging av militærmakt, bidrar til en økende internasjonal skepsis til Kina. Samtidig er det å ikke være i stand til å sikre kinesiske interesser et skrekksenario for Beijing – særlig i lys av Xis krav om helhetlig nasjonal sikkerhet – da dette vil kunne utløse nasjonalistiske protester mot styresmaktene. I lys av disse forholdene vil private sikkerhetsselskaper lett kunne fremstå som et nyttig verktøy i den utenrikspolitiske verktøykassen til kinesiske myndigheter, da disse på mer fordekt og mindre kontroversielt vis kan bidra til å sikre Kinas utenlandsinteresser.

1.1 Private sikkerhetsselskaper som utenrikspolitisk verktøy

Mens det knapt finnes kunnskap om kinesiske private sikkerhetsselskaper som opererer i utlandet, har vestlige sikkerhetsselskaper fått betydelig oppmerksomhet blant journalister, menneskerettighetsgrupper og forskere. Årsaken er særlig USAs kontroversielle bruk selskaper som Blackwater i «krigen mot terror» og i konfliktområder som Afghanistan og Irak på 2000-tallet. I de seneste årene har også russiske selskaper som Wagner Group fått mye oppmerksomhet for sin minst like kontroversielle virksomhet i Afrika, Syria og Ukraina. Til

---

---

tross for det voksende internasjonale nærværet av kinesiske private sikkerhetsselskaper, har disse foreløpig fått mindre oppmerksomhet enn andre lands selskaper.

I denne rapporten refererer vi gjennomgående til «private sikkerhetsselskaper», da dette begrepet er beskrivende for kinesiske selskaper som i skrivende stund opererer i utlandet. Kinesiske selskaper tilbyr i all hovedsak sikringstjenester. I litteraturen brukes også begreper som «private sikkerhets- og militærselskaper» og «private militærselskaper». Disse begrepene benyttes særlig om selskaper som i tillegg til sikringstjenester også tilbyr oppgaver som typisk løses av militære styrker. Dette inkluderer funksjoner som logistikk, militær- og etterretningsstøtte, trening og rådgivning til lokale styrker, samt beskyttelse og kampfoppdrag. Både vestlige land og Russland har erfart at det også er knyttet ulemper til bruk av private militære selskaper. USA har høstet sterk kritikk fra både lokale myndigheter og menneskerettighetsaktivister for forbrytelser begått av kontraktører i land som Irak og Afghanistan, noe som har medført at amerikanske myndigheter etter hvert har begrenset bruken av slike selskaper. Russiske myndigheter har på sin side opplevd at virksomheten til private sikkerhetsselskaper tidvis har vært vanskelig å kontrollere, og i Syria har personell fra Wagner Group kommet i direkte trefninger med amerikanske styrker. Måten de russiske sikkerhetsselskapene opererte på har dermed medført en risiko for at de skulle bringe Russland inn i en direkte konfrontasjon med USA.

De som kjøper sikkerhetstjenester består både av private og statlige aktører, og disse har et bredt spekter av motiver for å benytte tjenestene som selskapene tilbyr. Statlige aktører – som er fokus i denne rapporten – benytter ofte private sikkerhetsselskaper for å understøtte ordinære militære styrker med tiltrengt kompetanse. I tillegg anvendes slike selskaper for å løse oppdrag av sensitiv natur politisk sett, da bruk av private sikkerhetsselskaper gir et lands myndigheter et visst rom for å fornekte innblanding. I tillegg finnes det andre årsaker som er spesifikke for styresmaktene i ulike land. Bukkvoll og Østensen (2020; 2021) viser hvordan Putin-regimet har valgt å bruke private sikkerhetsselskaper i utlandet i et forsøk på å befeste Russlands posisjon som stormakt. Til tross for at private sikkerhetsselskaper er kommersielle aktører, er det viktig å understreke at «privat» ikke nødvendigvis betyr det samme som uavhengig av staten, særlig ikke når vi snakker om kinesiske sikkerhetsselskaper.

1.2 Metode og struktur

I Xi Jinpings Kina blir det stadig vanskeligere for journalister og forskere å gjøre intervjuer (Sverdrup-Thygeson og Stenslie 2022), og det er nærmest umulig å få tilgang til å intervjuere representanter for kinesiske private sikkerhetsselskaper. Manglende tilgang til å gjøre intervjuer er en stor hindring for å studere den kinesiske sikkerhetssektoren, noe som fordrer mer kreative tilnærminger til feltet.

I arbeidet med rapporten har vi gjort litteratur- og dokumentstudier, og vi har primært konsultert engelskspråklige kilder. Som nevnt eksisterer det lite data om kinesiske private sikkerhetsselskaper i utlandet, og kildegrunnet er i stor grad begrenset til tenketankrapporter, offentlige uttalelser fra kinesiske statsmedier og anekdotisk åpenkilderrapportering. Det finnes få

---

akademiske studier av kinesiske sikkerhetsselskaper, og knapt noe forskning som er basert på førstehåndskilder. Ett unntak er Arduinos (2018) *China's private army: Protecting the new silk road*, som delvis er basert på intervjuer i Kina og flere av BRI-landene (se figur 1). I tillegg til engelskspråklige kilder benytter vi noen kinesiskspråklige kilder, som lovtekster, rapporter fra tankesmier, nyhetsartikler og offisielle uttalelser. Søk på private sikkerhetsselskaper i kinesiskspråklige søkemotorer gir få resultater, og slike selskaper er et tema det knapt skrives om og forskes på i Kina. Ekspansjonen av private sikkerhetsselskaper er nært knyttet til BRI, som de siste årene er blant de tema som diskuteres mest i kinesiske tankesmier. Det meget knappe antallet publikasjoner kan være en indikasjon på at kinesiske styresmakter oppfatter sikkerhetsfirmaer som opererer i utlandet som et sensitivt tema.

Rapporten er organisert på følgende vis: I andre kapittel redegjøres det for Xis vektlegging av «helhetlig nasjonal sikkerhet», i lys av henholdsvis det økte internasjonale nærværet til kinesiske aktører. Tredje kapittel beskriver fremveksten av en innenlandsk privat sikkerhetsindustri i Kina, og hvordan flere kinesiske sikkerhetsselskaper har ekspandert virksomheten til utlandet. Fjerde kapittel drøfter de private sikkerhetsselskaperens knytning til den kinesiske staten. I kapittel fem diskuteres profesjonaliteten til de kinesiske private sikkerhetsselskapene, med bakgrunn i hvordan de opererer, hvorfra de rekrutterer sitt personell, hvilke tjenester de tilbyr og relasjoner til de ulike vertsland som de er i. I sjette og siste kapittel diskuteres sannsynligheten for at kinesiske private sikkerhetsselskaper i fremtiden vil bli benyttet som et utenrikspolitisk virkemiddel av Beijing, og eventuelle konsekvenser av en slik utvikling for vestlige og norske interesser.

2 Xi Jinpings mål om «helhetlig nasjonal sikkerhet»

Samme uke som den 20. partikongress ble avholdt i Beijing, var 万里归途, «Vende hjem», den mest sette filmen i Kina. Filmen handler om to ubevæpnede kinesiske diplomater som drar inn i et opprørskontrollert område i det krigsherjede Numea, en fiktiv republikk i Nord-Afrika, for å føre 125 kinesiske borgere trygt tilbake til Kina. Filmen om de to modige diplomatene – som må gjennomgå alle slags prøver, inkludert bestikkelse av grensevakter og russisk rulett for å få frigitt gisler, før de endelig får sine landsmenn tilbake til moderlandet – er den siste i en lang rekke av filmer med nasjonalistiske overtoner som har blitt braksuksesser hos det kinesiske filmpublikum.

Temaet i filmen samsvarer påfallende godt med ett av de mest sentrale budskapene til Xi Jinping under Det kinesiske kommunistpartiets kongress: Verden er et farlig sted og Kina må beskytte seg selv. Analyse av ordfrekvens er en metode brukt av Kina-vitere for å fange opp indikasjoner på endringer i politiske prioriteringer. Hver partikongress åpner med at general-

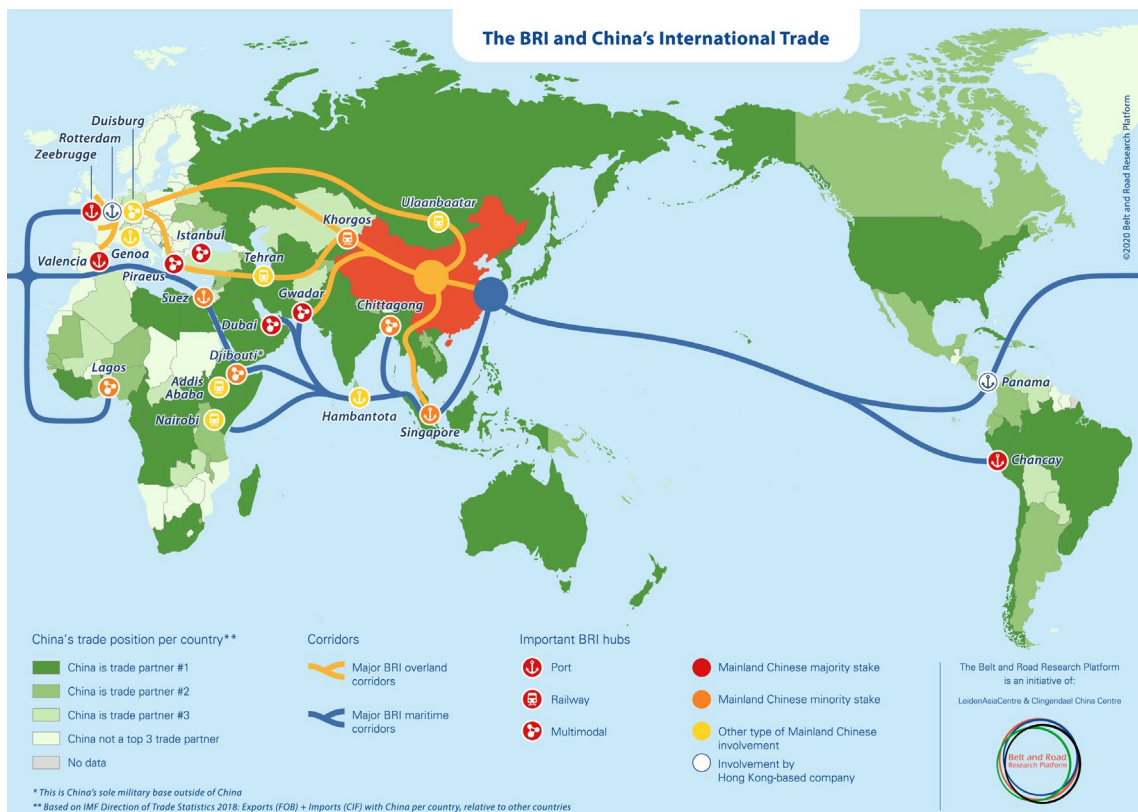

---

sekretæren presenterer en politisk rapport (政治报告) som summerer opp de fem årene som har vært og gir en pekepinn om hva som vil være prioriteringene for neste periode (China Media Project 2022 og Bishop 2022).

Ifølge en nøkkelordanalyse gjennomført av China Neican (2022), ble ordet «sikkerhet» (安全) nevnt nesten tre ganger hyppigere i rapporten som Xi presenterte under åpningen av 20. partikongress 16. oktober 2022 (91 forekomster), sammenlignet med den som forgjengeren Hu Jintao la frem under 18. kongress i 2012 (36 forekomster). Til sammenligning så man en markant nedgang i frekvensen av økonomiske begreper som «utvikling» (发展), «økonomi» (经济), «reform» (改革) og «marked» (市场), samt ord som «harmoni» (和谐) og «fred» (和平) (China Neican 2022). Neican (2022) tolker dette som en indikasjon på endrede politiske prioriteringer i Kina under henholdsvis Hu Jintao og Xi Jinping. I sin tale til partikongressen unnlot Xi Jinping å vise til en «strategisk mulighetsperiode», et begrep som de siste to tiårene har reflektert Kinas overordnede strategi om å prioritere handel og økonomisk utvikling. I stedet introduserte han en ny formulering: «sikre både utvikling og sikkerhet». Den nye formuleringen signaliserer at de to områdene utvikling og sikkerhet nå er likestilt i Xis Kina (Shepherd og Li 2022).

I løpet av sine ti første år ved makten har Xi Jinping gjentatte ganger understreket målet om «helhetlig nasjonal sikkerhet» (总体国家安全). Etter at Xi offentlig introduserte konseptet i 2014, har innholdet blitt gradvis utvidet. Det dekker nå 16 ulike områder: politisk sikkerhet, territoriell sikkerhet, militær sikkerhet, økonomisk sikkerhet, kulturell sikkerhet, samfunnsikkerhet, teknologisk sikkerhet, cybersikkerhet, økologisk sikkerhet, ressursikkerhet, atomsikkerhet, biosikkerhet, romsikkerhet, polarsikkerhet, undervannssikkerhet og – det siste tilskuddet – sikkerhet for kinesiske interesser i utlandet (海外利益安全) (Drinhausen og Legarda 2022). Dette siste området innebærer å beskytte borgere og eiendeler i utlandet, samt å garantere tilgang til handelsruter, ressurser og maritime strupepunkter (Drinhausen og Legarda 2022). Gitt Kinas stadig ekspanderende oversjøiske interesser, det siste tiåret drevet frem under paraplybetegnelsen BRI, er det naturlig at Xi setter søkelys på å beskytte disse interessene. Figur 2.1 viser en oversikt over viktige BRI-prosjekter.

Figur 2.1 «The Belt and Road Initiative» (BRI). Foto: Belt and Road Research Platform.

I 2004 ga daværende partileder, Hu Jintao, Folkets frigjøringshær (PLA) et «nytt historisk oppdrag» om å støtte Kinas oversjøiske interesser og diplomati. Under Xi Jinping har både Departementet for offentlig sikkerhet (Link 2022) og PLA fått en større rolle i å bidra til å sikre kinesiske interesser i utlandet. I juni 2022 rapporterte partiavisen Global Times at Xi hadde signert en ordre om å utvikle juridiske retningslinjer for å regulere PLAs gjennomføring av «militære operasjoner utenom krig» (MOOTW). Ifølge avisen vil dette gi det juridiske grunnlaget for kinesiske styrker til å utføre oppdrag som katastrofehjelp, humanitær bistand, eskorte og fredsbevaring, og ivareta Kinas nasjonale suverenitet, sikkerhet og utvikling (Liu 2022). PLA-strateger – som i økende grad diskuterer dette konseptet – beskriver Kinas ikke-krig militære operasjoner i utlandet som «myk bruk» av «hard makt» (Siebens og Lucas 2022, Ghiselli 2021, s. 183–192).

PLA har i løpet av 2000-tallet allerede gjennomført en rekke fredstidsoperasjoner, som Kina tidligere manglet kapasitet og politisk vilje til å foreta. Den kinesiske marinen har siden 2008 patruljert Adenbukta som en del av den internasjonale anti-piratkoalisjonen, og PLA har sendt kamphenheter for å delta i FNs fredsbevarende operasjoner i Afrika sør for Sahara. PLA har gjennomført ikke-stridende evakueringsoperasjoner i Midtøsten, som for eksempel evakueringen av mer enn 35 000 kinesiske statsborgere fra det borgerkrigsherjede Libya i 2011 og 600 kinesiske borgere (i tillegg mer enn 200 borgere fra andre land) fra Jemen i 2015. Libya-operasjonen var et vannskille i kinesisk sikkerhetspolitisk tenkning, da den synliggjorde for

---

kinesiske myndigheter alvorlig og omfanget av kriser som kunne inntreffe i utlandet (Ghiselli 2021, s. 1). Under Xi etablerte PLA sin første utenlandske «støttebase» i Djibouti på Afrikas horn i 2017, med 2000 utstasjonerte soldater (Van Staden 2022). PLA er også aktivt engasjert i militært diplomati gjennom flernasjonale militærøvelser og havneanløp rundt omkring i verden.

Til tross for disse sikkerhetsinitiativene under Xi Jinping, har Beijing fortsatt begrenset militær kapasitet til å sikre Kinas interesser i ulike deler av verden. Afrika er et eksempel. Mens Kina er Afrikas største handelspartner og mer enn 10 000 kinesiske firmaer opererer på kontinentet, har Kina bare én militærbase i Afrika, i Djibouti. Til sammenligning har USA, som har synkende handel med Afrika (Kronsten 2022), hele 29 kjente militærbaseer i 15 ulike land på kontinentet, mens Frankrikes væpnede styrker har baseer i 10 afrikanske land (Truse 2020).

I lys av gapet mellom militære maktmidler og interesser, er det interessant å spørre om kinesiske private selskaper kan være et instrument Beijing kan benytte for å oppnå målet om «helhetlig nasjonal sikkerhet».

Kinas voksende interesser i utlandet

I 2018 opererte hele 37 000 kinesiske firmaer rundt omkring i verden, i nær 200 land. Samme år gjennomførte kineserne 150 millioner reiser til utlandet, og flere enn 600 000 kinesere studerte utenlands (McKinsey Global Institute 2019). Ifølge tall fra kinesiske myndigheter var det rundt én million kinesiske arbeidere i utlandet i 2019 (Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet 2020), et tall som falt til 600 000 i 2021 som følge av Covid-pandemien (Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet 2022). Det reelle antallet kinesiske arbeidere i utlandet antas imidlertid å være langt høyere, da de offisielle statistikkene ikke inkluderer uregistrerte arbeidere (Chen 2022). Kinesiske gjestearbeidere finnes på alle kontinenter, men særlig i land som er inkludert i BRI i Sentral-Asia, Sørøst-Asia, Midtøsten og Afrika. Afrika er det kontinentet hvor det er flest kinesiske arbeidere. Siden 2010 har Kina vært kontinentets største handelspartner (Oluwole 2022). Mer enn 10 000 kinesiske selskaper opererer i Afrika, inkludert minst 2000 statseide selskaper. Nigeria er det landet med flest kinesiske selskaper, det er nær 1000 selskaper i landet, etterfulgt av henholdsvis Zambia, Tanzania, Etiopia og Sør-Afrika (Statista 2022, Nantulya 2021).

---

3 Kinesiske private sikkerhetselskapers fremvekst og ekspansjon i utlandet

Private sikkerhetstjenester har dype historiske røtter i Kina, og nevnes i kilder som går flere tusen år tilbake i tid (Yuan 2022, s. 179). Zhang Heiwu etablerte det første statslisensierte private sikkerhetselskapet i historien under Qing-dynastiet i Kina på slutten av 1700-tallet. Under sin kommando hadde han angivelig 500 kampsporttrene krigere, som var engasjert i pengetransport og beskyttelse av velstående borgere i Shanxi-provinsen. Etter hvert vokste flere slike selskaper frem, kjent som eskorteselskaper, biaoju, 镖局 (Kharief, 2022). Biaoju-systemet eksisterte i Kina frem til etableringen av Folkerepublikken i 1949. I det kommunistiske Kina tok partiet monopol på sikkerhet og forsvar. I løpet av Mao-årene, og deretter under etterfølgeren Deng, var partiet også ansvarlig for å beskytte kinesiske borgere og interesser i utlandet. Dette var en oppgave som i stor grad var håndterbar for myndighetene da Kina på den tiden hadde et lite fotavtrykk utenfor landets egne grenser. Fram til 1984 var det bare fire kinesiske selskaper som fikk lov til å operere i utlandet. Alle var tilknyttet offentlige etater.

3.1 Begynnelsen

I 1984 ble det første moderne kinesiske private sikkerhetselskapet opprettet i den nyetablerte spesielle økonomiske sonen i Shenzhen (Spearin, 2022, s. 93; Yuan, 2022, s. 179; Zhong og Grabosky, 2009, s. 445). Industrien vokste raskt, og i 2018 var antallet private sikkerhetselskaper som opererte innenlands angivelig 7000 med flere millioner ansatte (Legarda og Nouwens 2018).

Fremveksten av en innenlandsk privat sikkerhetsindustri i løpet av de siste fire tiårene er knyttet til Kinas politiske, økonomiske og sosiale utvikling i samme tidsepoke. Det som kjennetegner denne perioden mer enn noe annet er den økonomiske liberaliseringen initiert av Deng Xiaoping tidlig på 1980-tallet. Liberaliseringen førte blant annet til en massiv innenlandsk migrasjon fra landsbygda til byene. Folkeforflytningen førte til sosiale problemer, som igjen gjorde at antallet registrerte forbrytelser mangedoblet seg i løpet av de to første tiårene av den økonomiske åpningen (Zhong og Grabosky 2009, s. 444). Med på å forsterke problemene var den lave bemanningen i politiet. Antall politimenn var i perioden mellom 64 og 138 per 100 000 innbygger, avhengig av distrikt og årstall. Dette tallet var langt lavere enn i de fleste utviklede land (ibid.). I Kina er direkte samarbeid mellom politiet og selskaper vanlig. En politistasjon kan være plassert inne i lokalene til et selskap. Så lenge Kina var en planøkonomi som i all hovedsak besto av statseide selskaper var dette uproblematisk, men når økonomien ble lagt om slik at den inkluderte flere og flere private selskaper var ikke denne tilnærmingen like godt egnet. Alle disse faktorene ga næring til fremveksten av kinesiske private sikkerhetselskaper (Zhong og Grabosky, 2009, s. 445).

Imidlertid er det misvisende å referere til disse selskapene som «private» i de første tiårene av den økonomiske liberaliseringen. Fra 1984 til 2009 var private sikkerhetsfirmaer virksomheter

---

---

opprettet helt i regi av den kinesiske statens offentlige sikkerhetsbyrå (PSB) (Trevaskes, 2008, s. 50). Offentlige sikkerhetsbyråer har ansvar for politioppgaver, det vil si å ivareta lov og orden, på lokalt nivå over hele landet. I 2009 endret dette endret seg da «Forskrifter om administrasjon av sikkerhets- og vaktjenester», «保安服务管理条例» (Folkerepublikken Kina 2009), ble vedtatt. Den nye loven legaliserte formelt den private sikkerhetsindustrien, men sikret fortsatt sterk statlig kontroll. Ifølge loven skulle mer enn 51 % av kapitalen i slike selskaper være statseid, og byråene skulle ha sine egne private sikkerhetsselskaper. Denne legaliseringen og reguleringen av industrien bidro utvilsomt til å nøre opp under fremveksten av enda flere selskaper (Yuan 2022, s. 179; Sukhankin, 2020). Det er viktig å notere seg at loven av 2009 bare regulerte virksomheten innenlands, og at kinesiske private sikkerhetsselskaper som opererte i utlandet i stor grad forble uregulerte (Legarda og Nouwens, 2018).

Fremveksten av en innenlandsk privat sikkerhetsindustri har utvilsomt vært en ønsket utvikling av kinesiske myndigheter, som i betydelig grad har lagt til rette for selskapene da disse har spilt en viktig rolle i ivaretagelse av sosial og politisk stabilitet.

3.2 Internasjonalisering

På begynnelsen av 2000-tallet skjøt kinesiske oversjøiske investeringer fart med Beijings «gå ut-politikk» (走出去战略), en strategi for å oppmuntre selskaper til å ekspandere i utlandet. I fotsprene til investeringene som førte ut av Kina, fulgte flere kinesiske sikkerhetsselskaper. Først ut var Shandong Huawei Security Group. I 2004 fant det sted en rekke hendelser som involverte kinesiske borgere i utlandet, og dette året nevnes ofte som et vannskille for kinesiske myndigheters erkjennelse av risikoen forbundet med Kinas raskt voksende oversjøiske nærvær (Kharief, 2022; Sukhankin, 2020; Tian, 2020). I februar druknet minst 19 illegale kinesiske immigranter etter å ha blitt tatt av tidevannet i Morecambe Bay i England (Oliver, 2004). I løpet av våren samme år ble 7 kinesere bortført i Irak, 11 kinesiske bygningsarbeidere ble drept i Afghanistan og 3 ble drept i Pakistan (Nasr et.al. 2004; Masood, 2004).

Kinesiske myndigheter svarte på disse hendelsene ved å etablere en avdeling for eksternt sikkerhet innenfor det kinesiske utenriksdepartementet (Tian 2020, s. 210). Imidlertid fortsatte kinesiske borgere å komme i fare i utlandet, og legaliseringen i 2009 var en måte å kontrollere og utnytte en privat sikkerhetsindustri som allerede var etterspurt (Sukhankin 2020). Dette ble understreket da handelsdepartementet i 2010 utstedte «forordningen om sikkerhetsstyring av utenlandske kinesisk-finansierte selskaper, institusjoner og personell», «商务部等7部委联合发布关于印发《境外中资企业机构和人员安全管理规定》的通知», som slo fast at ansvaret for sikkerheten til ansatte i utlandet ligger hos selskapet som har sendt dem (Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet 2010). Selskaper som opererer i utlandet ble også pålagt å gi sikkerhetsopplæring og etablere evne til sikkerhetsstyring, og dermed ble markedet for kinesiske private sikkerhetsselskaper som opererer i utlandet styrket (Legarda og Nouwens, 2018).

Da Xi Jinping lanserte The Belt and Road Initiative i 2013 ble markedet ytterligere utvidet. I litteraturen identifiseres det tre hovedårsaker til dette (Arduino, 2017; Nantulya, 2020; Yau og van der Kley, 2020):

For det første er investeringsprosjektene igangsatt under BRI-paraplyen ofte lokalisert til land med en utsatt sikkerhetssituasjon. Trygge investeringer i mer stabile land er allerede i hendene til ikke-kinesiske selskaper, mens kinesiske selskapers ønske om å investere i utvinning av sjeldne metaller og energiråvarer ofte brakte dem til ustabile regioner som Sentral-Asia, Sørøst-Asia og Øst-Afrika. I 2020 publiserte Det kinesiske akademiet for samfunnsvitenskap (CASS) en rapport som viste at hele 84 prosent av Kinas BRI-investeringer er i land med middels til høy risiko (Devonshire-Ellis 2020). I årene 2015–17 var kinesiske selskaper involvert i 350 alvorlige sikkerhetshendelser, fra kidnappinger og terrorangrep til anti-kinesisk vold, ifølge Kinas departement for statssikkerhet (Goh, Martina og Shepherd 2017). Blant de mest høyprofilerte sikkerhetshendelser som involvert kinesiske borgere er kidnapping og drap på kinesiske arbeidere i Afghanistan i 2004 og i Pakistan i 2017, kidnappingen av 29 kinesiske arbeidere i Sudan i 2012, drapene på 13 kinesiske sjøfolk i det såkalte gyldne triangel i Mekong-deltaet, halshuggingen av en kinesisk statsborger utført av IS i Irak og angrepet mot det kinesiske konsulatet i Karachi i 2018 (Arduino 2018, Yuan 2022). Behovet for private sikkerhetsselskaper blir forsterket av at vertslandenes offentlige sikkerhetstjenester er mangelfulle.

For det andre er ofte kinesiske selskaper motvillige til å flagge ut egen sikkerhet til utenlandske aktører. En årsak til denne uviljen er ønsket om å kunne kommunisere med sikkerhetspersonell på kinesisk. En annen årsak er tillit fordi mange av selskapene som opererer utenlands er statseide, og konfidensialitet er derfor viktig. Det er også viktig at sikkerhetspersonellet er lojalt til Kina, dersom det skulle oppstå en konflikt (Spearin, 2020, Kashgarian 2021).

For det tredje er kinesiske private sikkerhetsselskaper langt billigere enn tilsvarende vestlige selskaper. Tian (2020, s. 208) anslår at en privat kinesisk sikkerhetsvakt koster mellom 3000 og 6000 yuan per måned, tilsvarende 4000–8000 norske kroner, mens en vestlig vakt koster mellom to og tjue ganger mer (Spearin, 2020). Kinesiske selskaper bruker angivelig 1–2 prosent av prosjektbudsjettene sine på sikkerhet mens sammenlignbare internasjonale selskaper vanligvis bruker tre til fem prosent (Zheng og Xia, 2021, s. 19).

I lys av disse tre forholdene har kinesiske myndigheter tatt til orde for at landets sikkerhetsselskaper skal styrke sin virksomhet i utlandet. I 2016 uttalte Meng Jianzhu, daværende sekretær for Det kinesiske kommunistpartiets sentrale kommisjon for politiske og juridiske anliggender (den høyeste offentlige sikkerhetsstillingen i Kina på det tidspunktet), at «kvalifiserte sikkerhetsselskaper aktivt bør følge den stadig økende etterspørselen etter beskyttelse av interesser i utlandet, og akselerere utviklingen av utenlandske sikkerhetstjenester» (sitert i Yau og Van der Kley 2020).

Kinesiske myndigheter har ikke publisert noen oversikt over selskaper som opererer i utlandet, men de er foreløpig langt færre og er langt mindre enn tilsvarende vestlige selskaper. I MERICS-studien som er referert til tidligere i denne rapporten, anslås det at rundt 20 kinesiske private sikkerhetsselskaper har lisens for å operere i utlandet. De kinesiske selskapene skal

---

ifølge denne studien være aktive i rundt 40 land (Legarda og Nouwens 2018). Andre forskere oppgir noe høyere tall på kinesiske selskaper i utlandet. Yuan (2021, s. 179) som anslår at 20–30 kinesiske sikkerhetsselskaper opererer i utlandet, mens Arduino (2019) mener å identifisere 30 til 40 slike selskaper. I egne søk fant vi navnene på 31 selskaper som opererer i utlandet, og vi har satt sammen en liste over de 10 som fremstår som mest fremtredende i vedlegg A. Disse selskapene opererer hovedsakelig i land og regioner med betydelige kinesiske investeringer gjennom Belt and Road Initiative, som Afrika, Midtøsten, Sentral-Asia og Sørøst-Asia.

Så langt har de private kinesiske sikkerhetsselskapene i utlandet i stor grad operert i et juridisk vakuum, eller i en gråsoner. Internasjonal lov er uklar når det gjelder slike selskaper, utover å regulere aktivitetene til private sikkerhetsselskaper i krigstid (Legarda og Nouwens, 2018). «Forskrifter om administrasjon av sikkerhets- og vaktjenester» fra 2009 gjelder som nevnt ikke selskapenes internasjonale virksomhet, og kinesiske myndigheter har liten kapasitet til å regulere utenlandsvirksomheten til selskapene. Ifølge Ghiselli (2020, s. 37–38) har Departementet for offentlig sikkerhet – som er sterkt fokusert på nasjonal retts håndhevelse – hverken kompetanse eller tilstrekkelig med personell til å kunne føre tilsyn med kinesiske selskaper i utlandet.

4 Selskapenes operasjoner og profesjonalitet

De kinesiske selskapene begynte først å operere i utlandet tidlig på 2000-tallet og har derfor mindre erfaring og er mindre profesjonelle enn vestlige selskaper. De kinesiske selskapene begrenses av flere forhold, som for eksempel mangel på bevæpning og kompetansen til personellet.

4.1 Bevæpning

Kinesiske private sikkerhetsselskaper er underlagt strenge restriksjoner når det gjelder å bære våpen, innenlands så vel som utenlands (se for eksempel Nantulya 2021 og Ghiselli 2021, s. 181–182). Selskaper som opererer i utlandet må overholde kinesisk nasjonal lovgivning som begrenser våpenbruk i Kina. Ved behov er de avhengige av å leie lokale kontraktører som kan bære våpen dersom lokal lovgivning tillater dette (Yuan 2022, s. 183–184).

Kinas departement for offentlig sikkerhet tillater ikke bruk av skytevåpen for kinesiske private selskaper i utlandet, bortsett fra i noen få utvalgte tilfeller som maritim eskorte (Yau og Van der Kley 2020). Enkelte private sikkerhetsselskaper i det maritime domenet reklamerer på sine hjemmesider med at de kan bruke våpen for å løse sine oppdrag. Dette gjelder eksempelvis Macao-registrerte Huawei Security Group og The Overseas Security Guardians. Sistnevnte som er eid av Zhongjun Junhong Security Service, reklamerer med følgende:

«The Overseas Security Guardians har etablert flere hundre sikkerhetsbedrifter over hele landet [Kina], etablert titalls utenlandske sikkerhetselskaper og baser i Kambodsja, Malaysia og Kirgisistan, Hong Kong, osv. og har blitt gitt rett til å bruke angrepshelikopter, lett pansrede kjøretøy, 100 mm kaliber våpen, diverse lette våpen og verne- og observasjonsutstyr» (The Overseas Security Guardians).

Et annet eksempel er HuaXin ZhongAn Security Group, som også driver maritim eskorte. Selskapet har baser i Djibouti og Colombo og tilbyr væpnet eskorte til skip som seiler gjennom Det indiske hav, med tillatelse fra Sri Lankas regjering og den kinesiske ambassaden i Sri Lanka (Tian, 2020, s. 208; Kharief, 2022). Det er også indikasjoner på at noen kinesiske selskaper finner veier rundt juridiske restriksjoner som gjelder våpenbruk. I Kirgisistan inngikk Zhongjun Junhong Group som beskytter mer enn 20 kinesiske klienter i landet et samarbeid med et kirgisisk selskap, og insisterte på at kun lokalt ansatte bar våpen. Det kinesiske selskapet oppnådde på den måten å få lisens til å bære våpen for alle ansatte på prosjektet (Yau og van der Kley, 2020).

Årsaken til kinesiske myndigheters restriktive linje når det gjelder våpenbruk er trolig frykt for at kinesiske sikkerhetselskaper skal bli blandet inn i noe tilsvarende Nisour Square-hendelsen, med påfølgende tap av politisk omdømme. I 2007 ble 17 irakiske sivile i Nisour Square i Bagdad skutt og drept av 4 kontraktører tilhørende Blackwater, mens de jobbet på kontrakt for den amerikanske regjeringen. I det påfølgende rettsoppgjøret slo en amerikansk domstol fast at drapene var kriminelle gjerninger, og gjerningsmennene ble sendt til fengsel i USA. De ble senere benådet av president Trump. Drapene, den påfølgende rettssaken og benådningen fikk massiv oppmerksomhet både i og utenfor Irak, og ga næring til negative oppfatninger av amerikansk militært engasjement i utlandet (Yuan, 2022, s. 184; Chulov og Safi, 2020; Johnston og Broder, 2007). En tilsvarende uheldig hendelse kan være spesielt farlig i Kinas tilfelle, ettersom det enorme omfanget av investeringer i utlandet i regi av statside selskaper øker sjansene for at den kinesiske regjeringen vil bli viklet inn (Duchâtel et al., 2014, s. 54).

En indikasjon på frykt i Beijing for at noe slikt skulle inntreffe, er den relativt skarpe kritikken det kinesiske utenriksdepartementet rettet mot visedirektøren for utenrikskomiteen i Det kinesiske folks politisk rådgivende konferanse. Han Fangming hadde tatt til orde for at man burde dyrke frem «Blackwater-lignende» selskaper (ibid). I Øst-Afrika har allerede kinesisk privat sikkerhetspersonell vært involvert i uheldige hendelser. I 2010 åpnet 2 kinesiske statsborgere ild mot kullgruvearbeidere i Zambia som protesterte mot det de oppfattet som dårlige arbeidsforhold. Minst 11 arbeidere ble hardt skadet i hendelse. I etterkant slapp de involverte kinesiske sikkerhetsvaktene unna rettsforfølgelse, noe som skapte sterk misnøye i Zambia (Nantulya, 2021). Det er også en risiko for at væpnede selskaper lettere vil kunne bli involvert i organisert kriminalitet og andre uønskede aktiviteter. Dette vil i praksis være vanskelig å kontrollere for kinesiske myndigheter (Goldberg et al, 2021, s. 58).

Uansett beveggrunner Beijing har for å motsette seg bevæpning av kinesiske private sikkerhetselskapene, gir dette selskapene begrensninger som setter de i et spesielt avhengighetsforhold til lokale aktører.

4.2 Avhengighet av lokale aktører

I land der private sikkerhetsselskaper ikke har lov til å bære våpen, som Kenya, er selskapene avhengige av det lokale politiet. Dette setter sterke begrensninger på hvordan selskapene opererer. Zheng og Xia (2021, s. 11) beskriver tilfeller der private kinesiske vakter ganske enkelt aktiverer alarmsystemet når de oppdager tegn på fare, i stedet for å forsøke å løse situasjonen selv. De ivaretar sin egen sikkerhet og venter på politiets ankomst.

I den andre enden av spekteret er det eksempler på at kinesiske private sikkerhetsselskaper deltar i skarpe operasjoner med lokale aktører. Da 29 kinesiske arbeidere ble holdt som gisler i Sudan i 2012, slo et sikkerhetsteam bestående av tidligere PLA-soldater seg sammen med det sudanesiske militæret i en vellykket redningsaksjon (Nantulya, 2021; Khariief, 2022; Legarda og Nouwens, 2018). Det er imidlertid uklart hvor godt forberedt kinesiske private sikkerhetsselskaper er for denne typen oppdrag. I 2016 ba Chinese National Petroleum Corporation (CNPC) DeWe Security om å evakuere 300 ansatte som satt fast midt i en skuddveksling i Juba. De ansatte i DeWe var angivelig ubevæpnede og ute av stand til å løse situasjonen, og det ble til slutt opp til Sør-Sudans og ugandiske sikkerhetsstyrker å roe kampene slik at personellet kunne evakueres i trygghet (Legarda og Nouwens, 2018; Nantulya, 2020).

Mange kinesiske sikkerhetsselskaper ser ut til å eksistere i en symbiose med vertslandet, enten gjennom å rekruttere lokale vakter og/eller stole på regjeringsstyrker for å løse oppdragene. Yau og van der Kley (2020) peker for eksempel på hvordan livvakter for kinesiske forretningsmenn i Kirgisistan ofte rekrutteres lokalt og gis kinesisk språkopplæring, og halvparten av DeWe Securitys vakter ansatt for å bevokte Mombasa-Nairobi-jernbanen er hentet fra lokale private sikkerhetsselskaper (Zheng og Xia, 2021, s.16).

4.3 Typer tjenester

Det er vanskelig å kartlegge spekteret av tjenester som kinesiske private sikkerhetsselskaper tilbyr i utlandet, fordi de fleste av disse også opererer i Kina. Selskapenes nettsted og reklamemateriell skiller som oftest ikke mellom det internasjonale og det nasjonale markedet når de beskriver tjenestene som de tilbyr.

Spekteret av tjenester selskapene tilbyr varierer betraktelig. I den ene enden av skalaen er China Technology and Securitys kontor i Nairobi, som er bemannet med fem kinesiske ledere som sysselsetter rundt 40 lokale sikkerhetsoffiserer på årsbasis. Selskapet leverer hovedsakelig sikkerhetsvakter til private hus, butikker og den lokale China Town (Zheng og Xia, 2021, s. 13–14). I andre enden er de større selskapene som kan investere med utsikter til langsiktig avkastning, som Erik Princes Frontier Services Group. Selskapet har 8 filialer og tilbyr en omfattende meny av tjenester, som inkluderer risikostyring, luftfart, nærbeskyttelse og forsikringstjenester. Selskapets private flyreiser er et eksempel på en tjeneste som angivelig er etterspurt. Denne tjenesten brukes av FN-tjenestemenn og USAs Africa Command, og den har også bidratt til evakuering av kinesiske ansatte fra dengue-utbrudd i Øst-Afrika (Fisher, Shapira og Rauhala, 2018).

Kinesiske sikkerhetsselskaper skreddersyr sine tjenester til investeringsprosjektene behov (Zheng og Xia, 2021, s. 13–14). Selskapenes personell er typisk ansatt på kortsiktige kontrakter og lav lønn, og sikkerhetsselskapene avviker ofte virksomheten i vertslandet når forretningsprosjektet er ferdig (Kharief, 2022).

4.4 Kvalitet

I litteraturen drøftes kvaliteten på tjenestene som de kinesiske private sikkerhetsselskapene tilbyr, og det kommer frem ulike vurderinger. Tian (2020, s. 209) er av den oppfatning at kinesisk sikkerhetspersonell er «like kompetente som deres vestlige kollegaer», og at de aller fleste av disse tidligere har tjenestegjort i eliteavdelinger tilhørende PLA og Folkets væpnede politi (PAP). Dermed fremstilles de som et like kompetent, men billigere alternativ. Erickson og Collins trakk en lignende konklusjon i 2012 da de vurderte at personellet til private kinesiske sikkerhetsselskaper i utlandet trolig var rekruttert fra enheter som The Snow Leopard Commando Unit, en kontraterrorenhet tilhørende PAP, selv om de var påpasselige med å bemerke at personellet i de kinesiske firmaene manglet kamperfaring sammenlignet med de ansatte i de beste vestlige firmaene.

Yuan (2022, s. 185) er imidlertid av den oppfatning at kinesiske sikkerhetsselskaper ikke kan måle seg kvalitetsmessig med de vestlige. Han påpeker at mange pensjonerte PLA/PAP-offiserer kun har videregående skole, og dermed mangler utdanningsnivået som kreves for komplekse oppgaver som etterretningsinnhenting. De mangler erfaring med å operere utenfor Kina, og er begrenset av manglende kulturell forståelse og språkkompetanse. Andre forfattere trekker frem at det lave lønnsnivået i kinesiske private sikkerhetsselskaper gjør det utfordrende å tiltrekke og beholde dyktig personell (Kharief, 2022; Arduino, 2020, s. 7). Chan (2018) viser til et eksempel der ansatte med bakgrunn i de nevnte Snow Leopard-styrkene sluttet i sikkerhetsselskapet de jobbet for på grunn av dårlig lønn. Noen feller en enda hardere dom over de kinesiske private sikkerhetsselskapene, og hevder at disse «hverken er veldig effektive eller profesjonelle» (Maslov sitert i Sukhankin, 2020). I en rapport publisert av den kinesiske tankesmia Phoenix vurderes det store flertallet av kinesiske sikkerhetsselskaper å ha begrenset kapasitet sammenlignet med vestlige selskaper (Arduino 2017). Rapporten peker på flere svakheter, spesielt de kinesiske private sikkerhetsselskapenes generelle tendens til å undervurdere prosjektkostnader, noe som reflekteres i lave anbud. For å gjennomføre prosjekter må det følgelig gjøres kutt, noe som svekker kvaliteten på tjenestene og som fører til dårligere sikkerhet for kunden.

Til tross for de sektoromfattende svakhetene, er det flere casestudier som viser at kinesiske sikkerhetsselskaper fungerer effektivt selv under de nåværende rammebetingelsene. For eksempel viser Zheng og Xia (2021, s. 15) hvordan kinesiske sikkerhetsoffiserer evner å utarbeide og iverksette gode planer for sine lokalt ansatte styrker. Dette indikerer at det finnes dyktige ledere i de kinesiske sikkerhetsselskapene som er i stand til å samarbeide med lokale krefter.

Beskrivelsene i litteraturen tyder på at kinesiske private sikkerhetsselskaper per dags dato har lavere profesjonalitet enn vestlige selskaper. Dette er for det første en naturlig refleksjon av at de kinesiske selskapene først startet å operere i utlandet tidlig på 2000-tallet, mens vestlige selskaper har eksistert i flere tiår. For det andre er den lavere profesjonaliteten et resultat av at kinesisk sikkerhetspersonell mangler kamperfaring, i motsetning til de mange militærveteranene som er rekruttert inn i vestlige og russiske sikkerhetsselskaper som har erfaring fra stridsområder som i Irak, Afghanistan, Syria, Ukraina og Tsjetsjenia. For det tredje er kinesiske sikkerhetsselskaper underlagt kinesiske lover som legger begrensninger på selskapenes bruk av våpen, noe som i sin tur avgrenser oppdragene selskapene kan løse på egenhånd.

Flere av disse forholdene som begrenser de private sikkerhetsselskapene kan kinesiske myndigheter endre på, hvis de ønsker dette. Innad i den kinesiske sikkerhetssektoren er det stemmer som har tatt til orde for at myndighetene må bidra til å styrke kapasiteten til kinesiske selskaper. Under det årlige møtet til Folkekongressen i mars 2019, anbefalte formannen for CITIC Group, Kinas største statseide investeringsselskap som også eier sikkerhetsselskapet Frontier Services Group, myndighetene om å gjennomføre følgende tiltak for å styrke sektoren (Belt and Road News 2019):

- «Kina må drastisk øke budsjettutgiftene til sikkerhet for sine utenlandske ambassader og viktige infrastrukturprosjekter – ved å gi ytterligere finansiering for kinesiske private sikkerhetsstyrker, hvis kapasiteter bør oppgraderes til nivået til deres vestlige motparter.
- Koordineringen mellom relevante offentlige institusjoner og private sikkerhetsfirmaer bør styrkes.
- Det bør etableres et nasjonalt fond med søkelys på utenlandske sikkerhetsprosjekter.
- Satellitnavigasjonssystemet Beidou (北斗) bør tilgjengeliggjøres, noe som vil tillate kinesiske selskaper å skaffe seg en enorm mengde sikkerhetsrelevant informasjon i oversjøiske markeder uten å være avhengige av vestlig teknologi.»

5 Selskapenes tilknytning til den kinesiske partistaten

Forholdet mellom kinesiske private sikkerhetsselskaper og kinesiske myndigheter er uklart. Som nevnt finnes det foreløpig ingen lovregulering av selskapenes virksomhet utenfor Kina. Private sikkerhetsselskaper er ikke omtalt som et instrument i verktøykassen til Kinas væpnede styrker hverken i kinesisk militær teori eller offisielle strategidokumenter. Slike selskaper er for eksempel ikke omtalt i den siste utgaven av den såkalte hviteboka til det kinesiske forsvaret,

---

---

som er et dokument som publiseres omtrent hvert andre år og som redegjør for landets forsvarsstrategi (Xinhuanet 2019). Temaet er i liten grad diskutert i akademiske miljøer i Kina. Det er få uttalelser fra offisielt hold som avslører myndighetenes syn på disse selskapenes utenlandsaktivitet. Likevel er det rådende synet i litteraturen at de private sikkerhetsselskapene ikke er så private – men i realiteten kontrollert av Beijing.

5.1 Ikke så private

«Vi [Blackwater] er et privat selskap, og det er ett nøkkelord der – privat», bemerket Erik Prince – grunnleggeren av Blackwater (senere omdøpt Xe og Academi), som senere også skulle etablere det kinesiske private sikkerhetsselskapet Frontier Services Group – da han i 2007 ble bedt om å forklare forskjellen mellom hans eget og kinesiske private sikkerhetsselskaper (sitert i Layton 2020, s. 891).

I litteraturen om kinesiske private sikkerhetsselskaper er deres forhold til partistaten et av de mest sentrale tema som diskuteres, og det er til dels ulike oppfatninger. Årsaken til de sprikende synspunktene er at det i tilfellet Kina er generelt vanskelig å vite hvor det private slutter og staten tar over.

Flere forfattere mener at de kinesiske private sikkerhetsselskapene ikke kan sees på som private i ordets tradisjonelle, profittmaksimerende betydning. For kinesiske private sikkerhetsselskaper i utlandet vil følgelig kommersielle interesser alltid være sekundære til målet om å beskytte kinesiske interesser og statsborgere, og de opererer ikke uavhengig av staten (se for eksempel Sukhankin 2020; Layton, 2020, s. 891).

Noe som er hevet over enhver tvil er at kinesiske myndigheter har oppmuntret til, og lagt til rette for, utenlandsekspanjonen til sikkerhetsselskapene. Og særlig etter at Xi Jinping laserte BRI-prosjektet har stadig flere stemmer innad i partistaten tatt til orde for at disse selskapene skal ta en større rolle i beskyttelsen av kinesiske borgere og selskaper i utlandet (Arduino 2018).

Niva Yau, som forsker på BRI ved Foreign Policy Research Institute i Philadelphia, hevder at det å gi oppdrag til kinesiske private sikkerhetsselskaper er en ovenfra-og-ned-beslutning fattet i Beijing, med mål om å holde sikkerhetsvirksomheten på kinesiske hender uten innblanding fra tredjeland (sitert i Kashgarian 2021).

Det at en stor andel av de ansatte i de kinesiske private sikkerhetsfirmaene som opererer i utlandet er tidligere offiserer i PLA og PAP (Kashgarian 2021) gjør det nærliggende å anta at det er tette bånd mellom selskapene og kinesiske myndigheter. Det er rimelig å tro at veteraner som jobber for private sikkerhetsselskaper opprettholder relasjoner til tidligere kollegaer i PLA og PAP. Men, som Arduino (2018) påpeker, er det viktig å ikke overspille dette argumentet. Ifølge ham er «[k]inesiske private sikkerhetsselskaper er verken en forlengelse av Folkets frigjøringshær eller en væpnet fløy av Kinas kommunistparti». Det at sikkerhetsselskaper rekrutterer personell med erfaring fra militæret og politiet – særlig de med bakgrunn fra spesialenheter – er ikke bare tilfelle i Kina, men gjelder i like stor grad for amerikanske, britiske

---

---

og israelske sikkerhetsselskaper. Det hevdes ofte at det er en svingdør mellom selskapene, politiet og det militære.

Flere nøkkelpersoner innenfor de kinesiske private sikkerhetsselskapene har tette bånd til partistaten, blant annet fra tidligere sentrale posisjoner innenfor den offentlige sikkerhetssfæren. Ett eksempel er Liu Wei, lederen for China Protection and Security Group, som tidligere jobbet som visegeneralsekretær i China Security Association, som er under oppsyn av Kinas departement for offentlig sikkerhet (Intelligence Online 2020). Men det er vanskelig å identifisere noen av lederne for de kinesiske sikkerhetsselskapene som del av den politiske eliten rundt Xi Jinping. Det finnes med andre ord ingen kinesisk Jevgenij Viktorovitsj Prigozjin, den russiske forretningsmannen med tette bånd til Vladimir Putin (også kalt «Putins kokk») som leder Wagner Group.

5.2 Lovgivning

Mer interessant enn å avdekke eventuelle personlige bånd mellom sikkerhetsselskapene og partistaten, er det å se på kinesisk lovgivning. Det er gjennom lover selskapene knyttes til staten. Under styret til Xi Jinping er et sentralt slagord 国进民退 – «Når staten skrider frem, trekker privat sektor seg tilbake!» I løpet av det siste tiåret har myndighetene i betydelig grad styrket sitt grep om næringslivet, statlige så vel som private selskaper. Myndighetenes viktigste middel for å styre statlige selskaper er partikomiteer. Ifølge kinesisk lov skal alle virksomheter med tre eller flere partimedlemmer etablere et partilag. Slike lag skal ifølge en ny regulering innført i januar 2020 utgjøre kjernen i statseide selskaper, og det er et krav om at Det kinesiske kommunistpartiets autoritet er nedfelt i selskapets vedtekter. Dette medfører i praksis at forut for enhver viktig beslutning et selskap skal fatte, konsulteres partilaget. Disse lagene påser at partimedlemmer blir rekruttert til seniorposisjoner i selskapene, og de har også betydelig innflytelse over utnevning av selskapers øverste ledelse og styre. Det blir stadig mer vanlig at ledere for selskaper, som er betroede partimedlemmer, også er sekretærer for partilaget.

Også i private selskaper har partilag økende innflytelse. I 2018 ble det vedtatt en regulering som sier at alle kinesiske børsnoterte selskaper skal ha et partilag. Alle private selskaper med flere enn syv partimedlemmer er pålagt å etablere partilag. Disse lagene involveres i viktige beslutninger og tilsetninger av ledere i virksomheten. Utenlandsfilialer til kinesiske selskaper har også partilag, som i teorien rapporterer til Kinas lokale ambassade.

I Kina må private sikkerhetsselskap enten være statseide, eller minst 51 prosent av kapitalen deres må være statseid. Kort sagt, kinesiske sikkerhetsfirmaer kan vanskelig hevdes å være private. De er som de fleste andre aktører i det kinesiske samfunnet i betydelig grad kontrollert av kommunistpartiet. I tillegg er selskapene underlagt lovgivning som sier at kinesiske aktører og individer i utlandet ved behov skal understøtte interessene til styresmaktene. Nærmest alle lover og forskrifter innført etter at Xi kom til makten har nedfelt såkalte ekstraterritorielle prinsipper. Teoretisk sett omfatter disse lovene alle kinesiske borgere, uavhengig av hvor i verden de befinner seg. Eksempler på lover som har ekstraterritoriell jurisdiksjon er

---

---

kontraterrorloven (2015), cybersikkerhetsloven (2016), den nasjonale sikkerhetsloven (2015), etterretningsloven (2017) og datasikkerhetsloven (2021).

Artikkel 16 i Kinas nasjonale sikkerhetslov (2015) sier: «Alle borgere og organisasjoner skal yte velvilje eller annen bistand til arbeidet med statens sikkerhet.» Artikkel 28 i Kinas lov om cybersikkerhet (2016) sier: «Nettverksoperatører skal tilby teknisk støtte og bistand til offentlige sikkerhetsorganer og nasjonale sikkerhetsorganer som ivaretar nasjonal sikkerhet og etterforske kriminelle aktiviteter i samsvar med loven.» Artikkel 7 i Kinas nasjonale etterretningslov (2017) sier: «Enhver organisasjon eller borger skal støtte, bistå og samarbeide med statlig etterretningsarbeid i samsvar med loven, og vedlikeholde hemmelighold av all kunnskap om statlig etterretningsarbeid.» Denne paragrafen tvinger potensielt virksomheter registrert i Kina, eller som har virksomhet i Kina, til å overlevere informasjon til kinesiske etterretningstjenester som Statens sikkerhetsdepartement (best kjent under akronymet MSS). Artikkel 10 gjør loven gjeldende ekstraterritorielt, slik at den også får implikasjoner for kinesiske virksomheter som opererer utenlands, spesielt teknologiselskaper, og tvinger disse til å utlevere brukerdata selv når de opererer under utenlandsk jurisdiksjon: Artikkel 10 sier: «Når det er nødvendig for deres arbeid, skal nasjonale etterretningsinstitusjoner i sitt arbeid kunne bruke nødvendige midler, taktikker og kanaler for å utføre etterretningsinnsats, innenlands og utenlands.»

Disse lovene og forskriftene er rettet mot å styrke det juridiske grunnlaget for Kinas sikkerhetsaktiviteter, og krever at kinesiske og utenlandske statsborgere, bedrifter og organisasjoner samarbeider med styresmaktene. De gir Beijing fullmakter til å instruere kinesiske private sikkerhetsselskaper som opererer i utlandet, hvis det er behov for dette for å ivareta kinesiske sikkerhetsinteresser. Med andre ord, selskapene opererer med aksept av Kinas mektige kommunistparti, og myndighetene kan pålegge dem å gjøre det de ellers ikke ville gjort.

6 Et nytt verktøy for Kinas «helhetlige nasjonale sikkerhet»?

Fremtiden ser lys ut for kinesiske private sikkerhetsselskaper som opererer i utlandet. Selv om disse selskapenes utenlandske aktiviteter for tiden er begrenset i omfang sammenlignet med vestlige sikkerhetsselskaper, og kvaliteten på sikkerhetstjenestene de tilbyr ikke er den beste, er det svært sannsynlig at kinesiske sikkerhetsselskaper vil fortsette sin utenlandsekspanjon. Kinesiske myndigheter vil kunne investere betydelige ressurser for raskt å styrke disse selskapene slik at de i større grad kan bidra til å sikre kinesiske utenlandske interesser. Et slikt grep vil også være en fordel for kinesiske myndigheter gitt den økende skepsisen i mange land til den fortsatte oppbyggingen av Kinas militærmakt (Silver, Huang og Clancy 2022), og det som oppfattes som et stadig mer aggressivt kinesisk diplomati – ofte referert til som «ulvekriger-diplomati» (Martin 2021).

Et styrende prinsipp i kinesisk utenrikspolitikk er ikke-innblanding. For Beijing vil det å operere via sikkerhetsselskaper – til tross for selskapenes åpenbare bånd til partistaten – kunne gi en viss grad av avstand, og således kan myndighetene opprettholde et inntrykk av fortsatt å følge prinsippet om ikke-innblanding.

Flere forskere hevder at Beijing må ta et strategisk veivalg mellom den russiske og vestlige modellen for private sikkerhetsselskaper. Den russiske er basert på hensynet til geopolitiske interesser, illegalt arbeid og en militaristisk tilnærming, mens den vestlige modellen i stor grad er styrt av regler og primært orientert mot å tjene penger (se for eksempel Kharief 2022). De kinesiske sikkerhetsselskapene i dag er på mange måter der hvor de russiske var i en tidlig fase, og forskere har pekt på at de sistnevnte selskapene utviklet seg fra å drive sikkerhetsarbeid til å delta i kamperasjoner meget raskt (Bukkvoll og Østensen, 2020). Det kan ikke utelukkes at de kinesiske selskapene vil følge samme utvikling som de russiske, dersom en beslutning om dette fattes i Beijing.

Det er grunn til å tro at kinesiske myndigheter vil søke å utvikle selskapene ved å legge til rette for mer profesjonalisering av det som fortsatt er en relativt ung sektor, for eksempel gjennom å investere i nasjonale utdanningsprogrammer rettet mot sikkerhetspersonell. Myndighetene vil også kunne utvide virksomheten i utlandet ved å dele ut flere lisenser for utenlandsvirksomhet og å tilby finansiering og lukrative kontrakter. For å sikre at de bidrar til å realisere Xi Jinpings mål om «helhetlig nasjonal sikkerhet» og ikke skader Kinas omdømme, vil det være i Beijings interesse å holde stram kontroll med sikkerhetsselskapene og anvende disse som en velkontrollert forlengelse av den kinesiske statsmakten til andre deler av verden. Dette innebærer at sikkerhetsselskapene verken vil utvikle seg til å bli profittgenererende privataktører som vestlige selskaper eller notoriske leiehærer som Wagner Group.

Med en slik utvikling kan kinesiske private sikkerhetsselskaper komme til å operere i både samsvar med og i konflikt med vestlige og, herunder, norske interesser. I konfliktutsatte land vil selskapene på den ene siden kunne bidra ved behov til evakuering av vestlige borgere, og de vil kunne bidra i forbindelse med kriser som kidnapping og terror. De kinesiske selskapene kan også tenkes å sitte på verdifull etterretning, og dermed kunne varsle vestlige ambassader og selskaper om trusler.

Imidlertid vil kinesiske sikkerhetsselskaper også lett kunne komme i konflikt med vestlige interesser og verdier, dersom de får større fotfeste i regioner og land med svak statsmakt og hvor staten ikke har monopol på voldsmakt. Nærværet av private sikkerhetsselskaper kan skape spenninger og bidra til ustabilitet, ved for eksempel lokal misnøye med det kinesiske nærværet. Vi har allerede sett eksempler på dette i flere land, som i Pakistan og Zambia. Det er dessuten en fare for at politiske eliter i ikke-demokratiske land allierer seg med private sikkerhetsselskaper som en strategi for å beholde makten, og at de gir selskapene privilegert tilgang til å utvinne landets naturressurser i bytte mot sikkerhetstjenester. I ytterste konsekvens kan hele land bli gisler for utenlandske sikkerhetsselskaper, noe som åpenbart vil undergrave politisk og økonomisk utvikling.

I dag tilbyr kinesiske myndigheter, gjennom PAP opplæring av politistyrker fra andre ikke-demokratiske land i blant annet opprørsbekjempelse, både i treningsfasiliteter i Kina og gjennom deployering av instruktører til land som for eksempel Cuba (Markusen 2022). PAP har åpenbart mye å dele basert på styrkens solide erfaring med å slå ned og kontrollere egen befolkning, blant annet i Xinjiang og Hong Kong. Opplæring av politi- og sikkerhetsstyrker fra andre land kan også bli en oppgave Beijing velger prioritere ytterligere ved å delegerer den til private sikkerhetselskaper. I så måte vil selskapene bli direkte involvert i en form for eksport av Kinas autoritære styringsmodell. Denne typen autoritær opplæring vil kunne nøre ytterligere opp under verdikampen mellom liberale, demokratiske vestlige land og Kina.

Fortsatt er det mye arbeid som må gjøres for å fremskaffe mer kunnskap om kinesiske private sikkerhetselskaper i utlandet. Gitt muligheten for at disse vil spille en viktig geopolitisk rolle i årene fremover, er det viktig med mer forskningsbasert kunnskap om temaet. Blant annet vil det være interessant å analysere hvor mange kinesiske sikkerhetselskaper som faktisk har etablert virksomhet i utlandet, å analysere kinesisk medierapportering med fokus på offisielle uttalelser og lovreguleringer relatert til utenlandsvirksomheten, å analysere kjente treningsfasiliteter basert på satellittbilder, å analysere hvordan selskapene rekrutterer personell og hvilke karriere-muligheter som finnes i sektoren, samt å analysere hvordan kinesiske private sikkerhetselskaper promoterer sine tjenester gjennom sosiale medier.

Vedlegg A Oversikt over kinesiske private sikkerhetselskaper

Navn på firma	Nøkkeldata
Beijing DeWe Security Services Limited Company (北京德威保安服务有限公司)	<p>Leder: Li Xiaopeng.</p> <p>Etablert i 2011. Mer enn 20 000 ansatte i utlandet.</p> <p>Kontorer i USA, Canada, Thailand, England og Australia. Opererer i 50 afrikanske land, samt i Sør-Asia og Midtøsten.</p> <p>Typiske kunder er kinesiske ambassader, statseide selskaper og utenriksdepartementet.</p> <p>Tjenestene inkluderer sikkerhetsopplæring, sikkerhetsevaluering av prosjekter, eskorte, opplæring av lokale sikkerhetsstyrker.</p> <p>Nettside: https://www.dewsecurity.com/</p>
China Protection and Security Group (中安保实业有限公司)	<p>Leder: Liu Wei.</p> <p>Etablert i 1994, operert i utlandet siden 2003. Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Opererer blant annet i Kirgisistan, Kambodsja, Malaysia, Forente arabiske emirater.</p> <p>Nettside: http://www.cspbj.com.cn/</p>
China Security Technology Group (中国安保技术集团)	<p>Leder: Tan Feng.</p> <p>Etablert i 2016. Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Opererer i Pakistan, Sri Lanka, Kambodsja, Kenya, Algerie, Irak og Angola. Har mer enn 30 filialer i utlandet.</p> <p>Tjenestene inkluderer fysisk og teknologisk beskyttelse og personell på faste eller mobile plasser, VIP-vakthold, land- eller sjøtransporteskorte, risikovurdering og konsultasjon, og sikkerhetsopplæring.</p> <p>Eid av Beijing Hutai Zhongheng Investment Management.</p> <p>Nettside: http://www.estghk.com/</p>

<p>China Overseas Security Group (中国海外保安集团)</p>	<p>Leader: Wang Guobao.</p> <p>Etablert i 2015. Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Opererer i Pakistan, Tyrkia, Malaysia, Kambodsja, Mocambique, Sør-Afrika og Thailand. Ambisjon om å ekspandere virksomheten til 50 land.</p> <p>Typiske kunder er kinesiske ambassader og statseide selskaper.</p> <p>Tjenestene inkluderer sikkerhetsrådgivning, risikovurdering, fysisk sikkerhet, land- og maritime eskorteoperasjoner, utøvende beskyttelse.</p> <p>Nettside: http://www.cosg-ss.com.cn/jtjs/jtjj/</p>
<p>HuaXin ZhongAn Security Group (华信中安(北京)保安服务有限公司)</p>	<p>Leder: Yin Weihong.</p> <p>Etablert i 2004. Mer enn 21 000 ansatte i utlandet. Opererer i mer enn 40 land og på fire kontinenter.</p> <p>Tar i hovedsak oppdrag for COSCO, Kinas største fraktflåte.</p> <p>Tjenestene inkluderer væpnet maritim eskorte, sikkerhet på land og logistikk.</p> <p>Nettside: http://www.hxzasecurity.com/</p>
<p>Frontier Services Group (先丰服务集团)</p>	<p>Leder: Dongyi Hua. Styreleder: Chang Zhenming (CITIC). Grunnlegger: Erik Prince.</p> <p>Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Kontorer i Dubai, Nairobi og Johannesburg. Opererer i Afrika sør for Sahara, Midtøsten og Nord-Afrika, Sør-Asia (Pakistan og Afghanistan) og Sentral-Asia.</p> <p>Typiske kunder er selskaper innenfor olje og gass, gruvedrift, finans, energi og infrastruktur, samt internasjonale organisasjoner.</p> <p>Tjenestene inkluderer sikkerhetsrådgivning, risikovurdering, fysisk sikkerhet, eskorte, utøvende beskyttelse, opplæring av lokale sikkerhetsstyrker.</p> <p>Eid av CITIC Group, Kinas største statseide investeringsselskap.</p> <p>Nettside: www.fsgroup.com/en/index.html</p>

<p>Zhongjun Junhong Security Service (中军军弘保安服务有限公司是大功)</p>	<p>Leder: Wu Guohua.</p> <p>Etablert i 2010. Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Opererer i Malaysia, Sri Lanka, Forente arabiske emirater, Kenya, Tanzania, Komorene, Sør-Afrika, Madagaskar, Filippinene.</p> <p>Tjenestene inkluderer væpnet maritim eskorte, ubevæpnet eskorte på land, rådgivning mot pirater og opplæring av marinevakter.</p> <p>Eier selskapet Overseas Security Guardians, som også tilbyr sikkerhetstjenester i det maritime domene.</p> <p>Nettside: https://www.zjihgroup.com/en/</p>
<p>VSS Security Group (伟之杰安保集团)</p>	<p>Leder: Zhe Meijie.</p> <p>Etablert i 2002. Antall ansatte i utlandet ukjent.</p> <p>Opererer i Øst-Asia, Sørøst-Asia, Midtøsten.</p> <p>Tjenestene inkluderer rådgivning, sikkerhetsopplæring, sikkerhetsteknologi, VIP-beskyttelse.</p> <p>Nettside: http://www.vss911.cn/en/Default.aspx</p>
<p>Shandong Huawei Security Group (山东华威保安集团股份有限公司)</p>	<p>Leder: Xun Jinqing.</p> <p>Etablert i 1993 – og det første kinesiske private sikkerhetsselskap som etablerte seg i utlandet. Mer enn 6 000 ansatte i utlandet.</p> <p>Opererer i Irak, Afghanistan, Kenya og Sør-Afrika.</p> <p>Tjenestene inkluderer beskyttelse av gruver og oljeinstallasjoner.</p> <p>Nettside: http://www.hw-af.com/index.html</p>

Referanser

- Arduino, A. 2017. «China's Belt and Road Initiative Security Needs: The Evolution of Chinese Private Security Companies», S. Rajaratnam School of International Studies. RSIS Working Paper nr. 306. <https://think-asia.org/bitstream/handle/11540/7749/WP306.pdf?sequence=1>
- Arduino, A. 2018. *China's private army: Protecting the new silk road*. Singapore: Palgrave Macmillan.
- Arduino, A. 2019. «China's Private Security Companies: The Evolution of a New Security Actor», National Bureau of Asian Research, Washington, DC. <https://www.nbr.org/publication/chinas-private-security-companies-the-evolution-of-a-new-security-actor/>
- Arduino, A. 2020. «The Footprint of Chinese Private Security Companies in Africa», China Africa Research Initiative (CARI), School of Advanced International Studies (SAIS). Working Paper nr. 2020/35. <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/248221/1/sais-cari-pb42.pdf>
- Belt and Road News. 2019. «CPPCC Members: State should back Private Security Firms for Belt & Road Deployment», 10. mars. <https://www.beltandroad.news/2019/03/10/cppcc-members-state-should-back-private-securityfirms-for-belt-road-deployment/>
- Bishop, B. 2022. «China's Political Discourse October 2022: The Dust Settles on the 20th National Congress of the CCP», Sinocism, 2. desember.
- Bukkvoll, T., og Østensen, Å. G. 2020. «The emergence of Russian private military companies: A new tool of clandestine warfare», *Special Operations Journal*, årgang 6, nr. 1, s. 1–17.
- Chan, M. 2018. «The soft powers China needs to be a global force in high-risk private security», *South China Morning Post*, 16. juli. <https://www.scmp.com/news/china/diplomacy-defence/article/2155354/soft-powers-china-needs-be-global-force-high-risk>
- Chen, H. 2022. «Report: Chinese workers overseas trapped in state-backed projects». Axios, 29. november. <https://www.axios.com/2022/11/29/chinese-workers-overseas>
- China Media Project, 2022. «The Long and Short of the CCP Congress». 16. oktober. <https://chinamediaproject.org/2022/10/16/the-long-and-short-of-xis-political-report/>
- China Neican, 2022. «Brief #126: 20th Party Congress Report: Keywords Analysis». 18. oktober. <https://www.neican.org/brief-126-20th-party-congress-report-keywords-analysis/?ref=Briefs-newsletter>

Chulov, M. og Safi, M. 2020. «'Our blood is cheaper than water': anger in Iraq over Trump pardons», *The Guardian*, 23. desember. <https://www.theguardian.com/us-news/2020/dec/23/our-blood-is-cheaper-than-water-iraqis-anger-over-trump-pardons>

Devonshire-Ellis, C. 2020. «84% Of China's BRI Investments Are In Medium-High Risk Countries», *Silk Road Briefing*, 2. juli. <https://www.silkroadbriefing.com/news/2020/07/02/84-chinas-bri-investments-medium-high-risk-countries/>

Drinhausen, K. og Legarda, H., 2022. «'Comprehensive National Security' unleashed: How Xi's approach shapes China's policies at home and abroad», *MERICs Mercator Institute for China Studies*, 15. september. <https://merics.org/en/report/comprehensive-national-security-unleashed-how-xis-approach-shapes-chinas-policies-home-and>

Duchâtel, M., Bräuner, O., og Zhou, H. 2014. «Protecting China's Overseas Interests: The Slow Shift Away from Non-Interference», *SIPRI Policy Paper 41*. Stockholm: SIPRI.

Erickson, A. og Collins, G. 2021. «Enter China's Security Firms», *The Diplomat*, 21. februar. <https://thediplomat.com/2021/02/enter-chinas-security-firms/>

Fisher, M., Shapira, I., og Rauhala, E. 2018. «Behind Erik Prince's China venture», *The Washington Post*, 4. mai. <https://www.washingtonpost.com/news/world/wp/2018/05/04/feature/a-warrior-goes-to-china-did-erik-prince-cross-a-line/>

Folkerepublikken Kina. 2009. «保安服务管理条例», «Forskrifter om administrasjon av sikkerhets- og vaktjenester». http://www.pkulaw.cn/fulltext_form.aspx?Db=chl&Gid=122243

Folkerepublikken Kina. 2015. «中华人民共和国国家安全法» («Den nasjonale sikkerhetsloven til Folkerepublikken Kina»). <http://lawinfochina.com/display.aspx?id=19663&lib=law>

Folkerepublikken Kina. 2016. «中华人民共和国网络安全法» («Cybersikkerhetsloven til Folkerepublikken Kina»). <http://www.lawinfochina.com/Display.aspx?LookType=3&Lib=law&Id=22826&SearchKeyword=&SearchCKeyword=&paycode=>

Folkerepublikken Kina. 2017. «中华人民共和国国家情报法» («Den nasjonale etterretningsloven til Folkerepublikken Kina»). <http://www.lawinfochina.com/display.aspx?id=23733&lib=law>

Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet. 2010. «商务部等7部委联合发布关于印发《境外中资企业机构和人员安全管理规定》的通知» («Forordningen om sikkerhetsstyring av utenlandske kinesisk-finansierte selskaper, institusjoner og personell»), 13. oktober. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/b/bf/201008/20100807087099.html>

Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet. 2020. «2019年我国对外劳务合作业务简明统计» («Kortfattet statistikk over mitt lands samarbeidsvirksomhet for utenlandske arbeidstjenester i 2019»), 22. januar.

<http://hzs.mofcom.gov.cn/article/date/202001/20200102932444.shtml>

Folkerepublikken Kina, Handelsdepartementet. 2022. «2021年我国对外劳务合作业务简明统计» («Kortfattet statistikk over mitt lands samarbeidsvirksomhet for utenlandske arbeidstjenester i 2021»), 24. januar.

<http://hzs.mofcom.gov.cn/article/date/202201/20220103238999.shtml>

Ghiselli, A. 2020. «Market Opportunities and Political Responsibilities: The Difficult Development of Chinese Private Security Companies Abroad», *Armed Forces & Society*, årgang 46, nr. 1, s. 25–45.

Ghiselli, A. 2021. *Protecting China's Interests Overseas: Securitization and Foreign Policy*. Oxford: Oxford University Press.

Goh, B., Martina, M., og Shepherd, C. 2017. «Local, global security firms in race along China's 'Silk Road'», *Reuters*, 24. april. <https://www.reuters.com/article/us-china-silkroad-security-analysis-idUSKBN17P10Y>

Goldberg, C., Kearns, M., Peyronnin, H., Spevack, B., og Vargas, S. 2021. «Zoned Out. A Comprehensive Impact Evaluation of Mekong Economic Development Zones», *C4ADS Innovation for Peace*, 30. juni. https://data.opendevelopmentmekong.net/library_record/zoned-out-a-comprehensive-impact-evaluation-of-mekong-economic-development-zone

Intelligence Online. 2020. «CSP handles security for Beijing in neighbouring countries», *Intelligence Online*, 4. november. <https://www.intelligenceonline.com/corporate-intelligence/2020/11/04/csp-handles-security-for-beijing-in-neighbouring-countries,109618883-art>

Johnston, D. og Broder, J. 2007. «F.B.I. Says Guards Killed 14 Iraqis Without Cause», *The New York Times*, 14. november. <https://www.nytimes.com/2007/11/14/world/middleeast/14blackwater.html>

Kashgarian, A. 2021. «Analysts: Beijing Behind Rise of Chinese Private Security Companies Worldwide», *China News*, 17. november. <https://www.voanews.com/a/analysts-beijing-behind-rise-of-chinese-private-security-companies-worldwide-/6317444.html>

Kharief, A. 2022. «China's Discreet Game in North Africa – Private Military Companies», Rosa Luxemburg Stifting, mars. <https://rosaluxna.org/publications/chinas-discreet-game-in-north-africa-private-military-companies/>

Kronsten, G. 2022. «US trade with Africa in decline, but aid remains stable», *African Business*, 30. november. <https://african.business/2022/11/finance-services/us-trade-with-africa-in-decline-but-aid-remains-stable/>

Layton, P. 2020. «Artificial Intelligence, Big Data and Autonomous Systems along the Belt and Road: Towards Private Security Companies with Chinese Characteristics?», *Small Wars & Insurgencies*, årgang 31, nr. 4, s. 874–97.

Legarda, H. og Nouwens, M. 2018. «Guardians of the Belt and Road: The internationalization of China's private security companies», Mercator Institute for China Studies, 16. august. <https://merics.org/en/report/guardians-belt-and-road>

Link, J. 2022. «The Expanding International Reach of China's Police», The Center for American Progress, 17. oktober. <https://www.americanprogress.org/article/the-expanding-international-reach-of-chinas-police/>

Liu, X. 2022. «Xi signs outlines that direct China's military operations other than war», *Global Times*, 13. juni. <https://www.globaltimes.cn/page/202206/1268037.shtml>

McKinsey Global Institute. 2019. «China and the World: Inside the Dynamics of a Changing Relations», 19. juli. <https://www.mckinsey.com/featured-insights/china/china-and-the-world-inside-the-dynamics-of-a-changingrelationship>

Markusen, M. 2022. «A Stealth Industry: The Quiet Expansion of Chinese Private Security Companies», CSIS, 12. januar. <https://www.csis.org/analysis/stealth-industry-quiet-expansion-chinese-private-security-companies/>

Martin, P. 2021. *China's Civilian Army: The Making of Wolf Warrior Diplomacy*. New York: Oxford University Press.

Masood, S. 2004. «Bomb Kills 3 and Injures 11 In Pakistan», *The New York Times*, 4. mai. <https://www.nytimes.com/2004/05/04/world/bomb-kills-3-and-injures-11-in-pakistan.html>

Meng, D. et al. «中国安保“走出去”维护“一带一路”海外利益和安全», «Kinas sikkerhet langs 'ett belte, en vei' utenlandske – oversjøisk fortjeneste og sikkerhet», Zhejiang University, 11. oktober. <http://www.nts.zju.edu.cn/2019/1011/c24961a2358638/page.htm>

Nantulya, P. 2021. «Chinese Security Firms Spread along the African Belt and Road», Africa Center for Strategic Studies, 15. juni. <https://africacenter.org/spotlight/chinese-security-firms-spread-african-belt-road/>

Nantulya, P. 2020. «Chinese Security Contractors in Africa, Carnegie», Carnegie Endowment for International Peace, 08. desember. <https://carnegietsinghua.org/2020/10/08/chinese-security-contractors-in-africa-pub-82916>

Nasr, O., Otto, C., FlorCruz, J., og Faraj, C. 2022. «Seven Chinese reported kidnapped in Iraq», *CNN*, 11. april. <http://edition.cnn.com/2004/WORLD/meast/04/11/iraq.missing/index.html>

Oliver, M. 2004. «Tides kill 19 cockle pickers», *The Guardian*, 6. februar. <https://www.theguardian.com/world/2004/feb/06/china.uk>

Oluwole, V. 2022. «China ranks ahead of America as the largest investor in Africa since 2010», *Business Insider Africa*, 20. februar. <https://africa.businessinsider.com/local/markets/china-ranks-ahead-of-america-as-the-largest-investor-in-africa-since-2010/62532rh>

Shepherd, C., og Li, L. 2022. «Under Xi, China wants absolute security. It's making the world nervous», *The Washington Post*, 21. oktober. <https://www.washingtonpost.com/world/2022/10/21/china-xi-jinping-congress-absolute-security/>

Siebens, J, og Lucas, R. 2022. «Military Operations Other Than War in China's Foreign Policy», Stimson, 3. oktober. <https://www.stimson.org/2022/military-operations-other-than-war-and-chinas-foreign-policy/>

Silver, L, Huang, C, og Clancy, L. 2022. «Negative Views of China Tied To Critical Views of Its Policies on Human Rights», Pew Research Center, 29. juni. <https://www.pewresearch.org/global/2022/06/29/negative-views-of-china-tied-to-critical-views-of-its-policies-on-human-rights/>

Spearin, C. 2020. «China's Private Military and Security Companies: 'Chinese Muscle' and the Reasons for U.S. », National Defense University Press, PRISM, årgang. 8, nr. 4, 11. juni. <https://ndupress.ndu.edu/Media/News/News-Article-View/Article/2217673/chinas-private-military-and-security-companies-chinese-muscle-and-the-reasons-f/>

Spearin, C. 2022. «UN peacekeeping and Chinese Private Security Companies: assessing demand factors for China», *Defense & Security Analysis*, årgang 38, nr. 1, s. 91–105.

Statista. 2022. «Number of Chinese firms in Africa between 2016 and 2017, by country». <https://www.statista.com/statistics/1259471/chinese-firms-in-africa-by-country/>

Sukhankin, S. 2020. «Chinese Private Security Contractors: New Trends and Future Prospects», Jamestown Foundation, 15. mai. <https://jamestown.org/program/chinese-private-security-contractors-new-trends-and-future-prospects/>

Sverdrup-Thygeson, B., og Stenslie, S. 2022. «Beijingology 2.0: Bridging the 'Art' and 'Science' of China Watching in Xi Jinping's New Era», *International Journal of Intelligence and CounterIntelligence*, 18. juli. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/08850607.2022.2081825>

The Overseas Security Guardians. <http://www.osgjh.com/en/about/15.html>

-
- Tian, X. 2020. «Private Security Companies: Emerging Protectors of China's Overseas Interests», *China Quarterly of International Strategic Studies*, årgang 6, nr. 2, s. 205–21. <https://www.worldscientific.com/doi/10.1142/S2377740020500104>
- Trevaskes, S. 2007–2008. «The Private/Public Security Nexus in China», *Social Justice*, årgang 34, nr. 3–4, s. 38–55. https://wikileaks.org/gifiles/attach/109/109482_Private-Public%20Security%20Nexus%20in%20China.pdf
- Truse, N. 2020. «Pentagon's Own Map of U.S. Bases in Africa Contradicts Its Claim of 'Light Footprint'», *The Intercept*, 27. februar. <https://theintercept.com/2020/02/27/africa-us-military-bases-africom/>
- Van Staden, C. 2022. «Fears of a Chinese Naval Base in West Africa Are Overblown», *Foreign Policy*, 3. mars. <https://foreignpolicy.com/2022/03/03/china-pla-navy-base-west-africa-atlantic-equatorial-guinea/>
- Xinhuanet. 2019. Kinas nasjonale forsvar i en ny tid. Xinhuanet. 2019. «China's National Defense in the New Era», The State Council Information Office of the People's Republic of China, July. <http://www.xinhuanet.com/english/download/whitepaperonnationaldefenseinnewera.doc>
- Yau, N., og van der Kley, D. 2020. «The Growth, Adaptations and Limitations of Chinese Private Security Companies in Central Asia», *The Oxus Society*, 13. oktober. <https://oxussociety.org/the-growth-adaptation-and-limitations-of-chinese-private-security-companies-in-central-asia/>
- Yuan, J. 2022. «China's private security companies and the protection of Chinese economic interests abroad», *Small Wars & Insurgencies*, årgang 33, nr. 1–2, s. 173–95. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/09592318.2021.1940646>
- Zheng, S., og Xia, Y. 2021. «Private Security Companies in Kenya and the Impact of Chinese Actors», *SSRN Electronic Journal*, 4. juni. <https://www.ssrn.com/abstract=3859591>
- Zhong, L.Y. og Grabosky, P.N. 2009. «The pluralization of policing and the rise of private policing in China», *Crime, Law and Social Change*, årgang 52, nr. 5, s. 433–455.
- Østensen, Å. G., og Bukkvoll, T. 2021. «Private military companies – Russian great power politics on the cheap?», *Small Wars & Insurgencies*, publisert online 29. september. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09592318.2021.1984709>

Om FFI

Forsvarets forskningsinstitutt ble etablert 11. april 1946. Instituttet er organisert som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter underlagt Forsvarsdepartementet.

FFIs formål

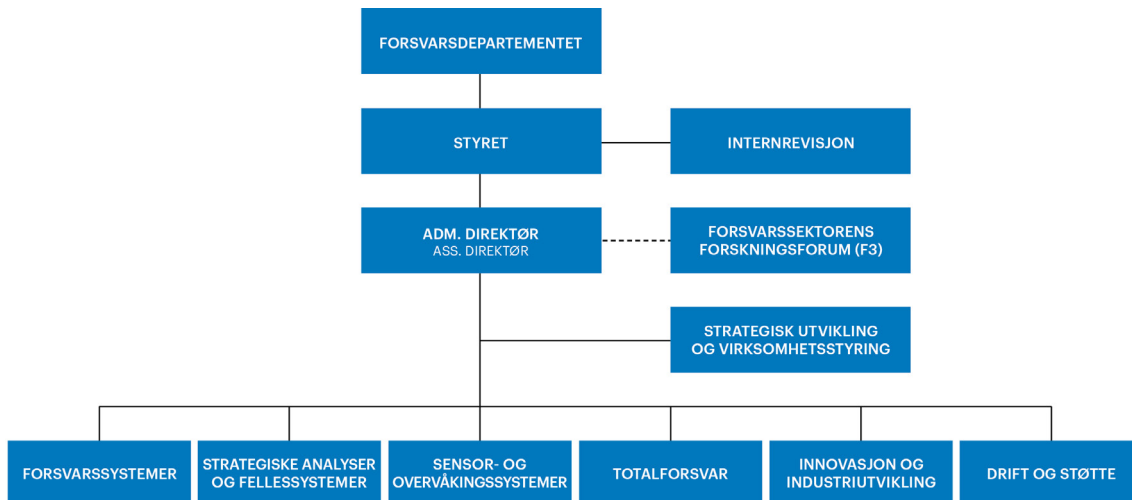
Forsvarets forskningsinstitutt er Forsvarets sentrale forskningsinstitusjon og har som formål å drive forskning og utvikling for Forsvarets behov. Videre er FFI rådgiver overfor Forsvarets strategiske ledelse. Spesielt skal instituttet følge opp trekk ved vitenskapelig og militærteknisk utvikling som kan påvirke forutsetningene for sikkerhetspolitikken eller forsvarsplanleggingen.

FFIs visjon

FFI gjør kunnskap og ideer til et effektivt forsvar.

FFIs verdier

Skapende, drivende, vidsynt og ansvarlig.

Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)
Postboks 25
2027 Kjeller

Besøksadresse:
Kjeller: Instituttveien 20, Kjeller
Horten: Nedre vei 16, Karljohansvern, Horten

Telefon: 91 50 30 03
E-post: post@ffi.no
ffi.no

Norwegian Defence Research Establishment (FFI)
PO box 25
NO-2027 Kjeller
NORWAY

Visitor address:
Kjeller: Instituttveien 20, Kjeller
Horten: Nedre vei 16, Karljohansvern, Horten

Telephone: +47 91 50 30 03
E-mail: post@ffi.no
ffi.no/en